

Roger Vleugels

Investigative journalism

Courses, lectures & on spot support

Freedom of information

Courses, lectures & consultancy
Litigation

Intelligence

Forensic intelligence analyst & researcher

The Fringe journals

Editor/publisher of Fringe Intelligence & Fringe Spitting - free email journals on intelligence and freedom of information

Address, bank, etc.

Korfoedreef 213
3562 SL Utrecht
The Netherlands

Telephone: +31 30 261 6351
Mobile phone: +31 6 2152 5790
Email: roger.vleugels@planet.nl
Chamber of Commerce: 30153114
BTW/VAT nr 1778.51.569.B01

Bank account - INGBank:
IBAN: NL79 INGB 0003432010
BIC: INGBNL2A

Wobben in 10 minuten

Wobben werkt langzaam en is dus niet geschikt voor nieuwswerk of onderwerpen met een korte journalistieke levenscyclus.

Hoe langzaam? De eerste beslissing op basis van een bezoek moet verschijnen binnen 2x28 dagen na indiening. Deze wettelijke maximumtermijn wordt in 60% van alle zaken niet gehaald. In 35% van alle zaken zal die eerste beslissing bevredigend zijn; in alle andere wordt het doorprocederen via bezwaar, beroep en hoger beroep. De bezwaarfase kost alleen al dik een kwartaal. Ander gezegd: verzoek en bezwaar vergen tezamen een half jaar. Wobben vergt: pro-actieve agendavoering, vooruit plannen.

1. Het moet gaan om al in documenten vastliggende bestaande informatie

Je kunt dus te vroeg Wobben. Niet erg, want je mag in dat geval opnieuw beginnen. Nodeloos. [Normaal mag hetzelfde twee keer vragen niet: ne bis in idem beginsel.]

2. De organen die onder de Wob vallen

Alle bestuursorganen, inclusief alle zelfstandige bestuursorganen, vallen onder de Wob. Kortom alle organen van de uitvoerende macht, met andere woorden de wetgevende en de controlerende niet, dus parlement en zittende magistratuur niet. Ook niet de Hoge Colleges van Staat.

3. Documenten die onder de Wob vallen

Alle documenten vallen onder de Wob; en iedere vorm van vastleggen is een document, dus ook emails of audio/video. Er zijn geen vormen van vastleggen die geen document in de zin der Wob zijn.

De Wob is de moedertoegangswet en geldt altijd behalve indien er een in een ander wet een exclusief openbaarmakingsregime vast ligt of die andere wet een lex specialis is ten opzichte van de Wob. Voorbeelden: de Wetgeving inzake AIVD/MIVD en delen van de belastingwetgeving.

4. Voldragen vraagstelling

De meest gemaakte fout bij het Wobben is een slechte vraagstelling; vaak te vaag of te smal. Knoop je niet op in je vraag:

- Vraag om kopie of inzage. Niet om beide. Denk om een bijzondere vorm: digitale kopie
- Stel een niet-limitatieve vraag. Vraag om alles inzake een onderwerp. Werk in de vraag nooit met een eindige opsomming. Gebruik hierbij de term 'waaronder'.
- Laat het in de vraag nooit bij de vraag om alles maar specificeer maar wel in niet-limitatieve zin.

- Vraag nooit alleen het document, of alle documenten inzake een onderwerp op, maar overweeg altijd ook op te vragen: onderliggende documenten, omgevingsdocumenten en vervolgdokumentten.
- Overweeg subsidiaire vragen. B.v. niet alleen het document in integrale vorm, maar ook partieel of samengevat [b.v. zonder namen of zonder derden informatie]

5. Anticipeer in het verzoek op de inzet van weigergronden

Cruciaal voor succesvol Wobben is analytische scherpste, vroegtijdig beginnen en vooral anticiperen op met name de uitzonderingsgronden en beperkingen.

Absolute uitzonderingsgronden

- art. 10.1.a De eenheid van de Kroon
- art. 10.1.b De veiligheid van de Staat
- art. 10.1.c Bedrijfs-/fabricagegegevens vertrouwelijk bij de overheid
- art. 10.1.d Persoonsgegevens zoals bedoeld in Wbp

Relatieve uitzonderingsgronden

- art. 10.2.a Diplomatie
- art. 10.2.b Economische en financiële belangen van Staat
- art. 10.2.c Lopende opsporing en vervolging van strafbare feiten
- art. 10.2.d Inspectie, controle en toezicht door de overheid
- art. 10.2.e Privacy en derdenbescherming
- art. 10.2.f Voorkoming van voorkennis
- art. 10.2.g Voorkoming onevenredige bevoor- of benadeling

Beperkingen

- art. 11.1 Intern beraad voor zover persoonlijke beleidsopvattingen
- art. 11.2 Niet anonimiseerbare persoonlijke beleidsopvattingen
- art. 11.3 Adviezen van commissies indien vertrouwelijk

6. Loketkeuze

Sta stil bij waar je het verzoek indient. Gouden regels: Bij het orgaan dat in dat onderwerp het zwakst staat en/of het meest geneigd is tot verstrekken en/of weinig obstructie pleegt. Dien bij het gekozen orgaan hoog in, dus bij directie, B&W of minister.

7. 2x28 dagen wachten?

Je hebt recht op antwoord binnen 28 dagen. Dat wordt nagenoeg nooit gehaald; bijna in alle zaken wordt met 28 dagen verdaagd. Vaak op onwettige gronden maar daar bestaat geen effectieve tegengif tegen.

Zeer van belang is dat je niet gaat wachten op de eerste beslissing, want dan gaat het sowieso ook over die tweede 28 dagen heen, maar dat je omstreeks dag 20 begint met bellen en dat vanaf dan wekelijks doet. Stay polite. Pappen en nathouden is de meest effectieve manier om snelheid te genereren.

8. Ga in bezwaar indien het antwoord onder de maat is of uitblijft

Doe dit altijd, als de journalistieke levenscyclus van je onderwerp het aankan. Doe je dat niet dan krijg je als de wiedeweerga de naam van: watje, procedeert toch niet door, waarmee afwijzen een effectief instrument is om je te stoppen.

Krijg je geen antwoord dan kun je op dag 29 of 57 in bezwaar, maar je kunt ook een ingebrekestelling indienen overeenkomstig de Wet dwangsom en beroep. Dit werkt vaak omdat er een voorwaardelijk boetesysteem inzit dat tot enige snelheid maant, én als die snelheid uitblijft ontvang je een boete die tot 1260 euro per Wob kan oplopen.

Maar ja, ik ben tegen die wet.

Voel je welkom in de wereld van Kafka.